

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u zich hiervoor heeft aangemeld tijdens of naar aanleiding van een informatiebijeenkomst van de wolvencommissie.

Wolvennieuws

- o Nieuw leefgebied voor wolf in Gelderland
- o Korte film Hoe leeft de wolf?
- o Praktijknetwerk preventie wolvenschade
- o Antwoorden op veelgestelde vragen
- o Wolvenmonitoring 30 oktober 2020 – 31 januari 2021

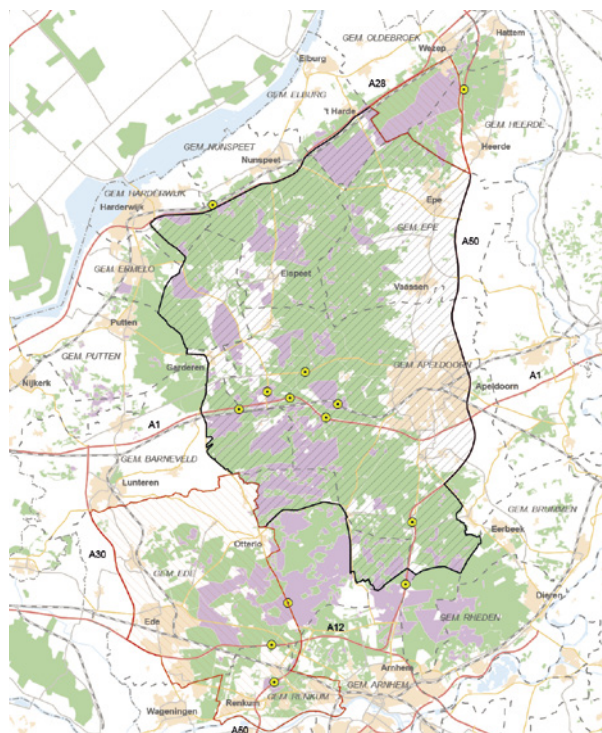
Dierhouders in nieuw leefgebied: vraag subsidie voor wolfwerende afrastering

Het leefgebied van de wolf op de Noord-Veluwe is uitgebreid en op de Zuidwest-Veluwe is er een nieuw leefgebied bijgekomen. Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben dit vastgesteld op 16 maart 2021. Dat betekent dat schapen- en geitenhouders binnen het aangewezen gebied nu vergoeding kunnen krijgen voor maatregelen om hun dieren te beschermen.

Wolf al meer dan een half jaar aanwezig

Op de Zuidwest-Veluwe heeft een wolvenpaar zich gevestigd, waarvan in ieder geval de wolvin daar al meer dan een half jaar aanwezig is. Mogelijk is de wolvin onlangs omgekomen bij een aanrijding. DNA-onderzoek moet dat verder uitwijzen. Dat heeft geen gevolgen voor de aanwijzing van het leefgebied. Gelderland kiest ervoor om het gebied aan te wijzen als nieuw leefgebied, omdat in het gebied ook nog een andere wolf verblijft. Daarnaast heeft een aantal dierhouders in het gebied al maatregelen getroffen om hun dieren te beschermen. Deze schapen- en geitenhouders moeten gewoon gebruik kunnen maken van de subsidieregeling en dat kan alleen als Gedeputeerde Staten het leefgebied vaststellen.

[Lees meer](#) over het vaststellen van het nieuwe wolvenleefgebied op de website van de Provincie Gelderland. ►

[Bekijk/download de kaart hier](#)

Subsidie voor schapen- en geitenhouders

Schapen- en geitenhouders binnen het leefgebied van de wolf kunnen sinds vorig jaar subsidie aanvragen voor maatregelen om schade door wolven te voorkomen. Ook dit jaar is geld beschikbaar voor preventieve maatregelen, zo'n 600.000 euro. Met een goed geplaatste afrastering is een wolf te weren en kan vee beschermd worden. Met deze subsidie zet de provincie in op vooraf genomen wolfwerende maatregelen. Dat heeft de voorkeur boven een tegemoetkoming in de schade achteraf.

Nieuw leefgebied, nieuwe peildata

Heeft u in het wolvengebied wolfwerende maatregelen getroffen voor uw schapen of geiten, dan kunt u bij de provincie subsidie aanvragen. U vraagt het aan nadat u het materiaal heeft aangeschaft en geplaatst. De provincie kan het dan in één keer beoordelen en uitbetalen. Voor verplaatsbare rasters is het aantal schapen relevant. Dat vergt wat rekenwerk omdat het aantal dieren gedurende het jaar flink kan wijzigen. U werkt daarom met een gemiddelde dat u uitrekent op 4 peildata. Het aantal waarop de subsidie wordt gebaseerd is niet hoger dan u al had voordat het gebied werd aangewezen en het gaat alleen om de dieren die ook werkelijk in het gebied worden gehouden. Bij het nieuwe gebied horen daarom nieuwe peildata, in dit geval 1 mei 2020, 1 augustus 2020, 1 november 2020 en 1 februari 2021. Voor het oude gebied gelden de oude peildata.

Alle voorwaarden op een rij en uitleg over het aanvragen van subsidie staan duidelijk omschreven [op de website](#).

Bekijk de korte film 'Hoe leeft de wolf?'

De wolf woont nu al een tijdje in Gelderland. Maar weten we hoe hij leeft? Wat hij eet en hoe hij zich gedraagt?

Voor Nederland is de wolf een relatief nieuw dier: in 2015 werd hij voor het eerst in bijna 150 jaar weer waargenomen. We moeten er dus nog aan wennen dat de wolf onderdeel is van onze natuur. Meer informatie kan daaraan bijdragen en bezorgdheden wegnemen. De provincie Gelderland en gemeente Ede lieten een korte film van 5 minuten maken die alle informatie nog eens op een rijtje zet – en mooie beelden toont van dit intrigerende dier.

[▶ Bekijk de video](#)

fotografie wolvencommisssie

Hoe gaat het in de praktijk? Ga op bezoek bij een collega dierhouder

Aan welke eisen moet uw afrastering voldoen? Welke materialen kunt u gebruiken? Hoe past u een afrastering in het landschap? Welk onderhoud is nodig? Wat zijn de subsidiemogelijkheden? Het antwoord op deze en andere vragen kan het beste worden gegeven voor andere schapen- en geitenhouders met ervaring.

Dat is precies wat het praktijknetwerk preventie wolvenschade van het Platform voor de Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders beoogt: het brengt dierhouders die afrastering willen plaatsen in contact met collega's die dat al gedaan hebben. Het initiatief staat voor alle schapen- en geitenhouders open.

Hoe werkt het?

Overweegt u uw dieren te beschermen, neem dan contact op met de landelijk coördinator [Gijsbert Six](#). Hij heeft de contactgegevens van de dierhouders die belangstellenden willen ontvangen om hun ervaringen te delen en te laten zien hoe zij de maatregelen in de praktijk hebben uitgevoerd. De coördinator zoekt een schapen- of geitenhouder bij u in de buurt zodat u een afspraak kunt maken (wegens coronamaatregelen slechts 1 persoon).

Waar vind je de deelnemers?

Tot nu toe zijn er 9 deelnemers: 4 in Drenthe, 1 in Groningen, 2 op de Veluwe, 1 in Noord-Brabant en 1 in de Achterhoek. [Bekijk hier een kaart](#) met de deelnemende schapen- en geitenhouders. Het is de bedoeling om op termijn een volledige dekking van alle risicogebieden in Nederland te verkrijgen.

Lees meer over het praktijknetwerk op de [website van het Platform KSG](#).

Oproep

Heb je ervaring met wolfwerende afrastering en wil je die delen? Het Praktijknetwerk preventie wolvenschade van het Platform voor de Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders zoekt nog deelnemers. De landelijke coördinator Gijsbert Six komt graag in contact met schapen- en geitenhouders die bereid zijn af en toe een belangstellende of andere houder te ontvangen.

✉ gijsbert@gcsix.nl ☎ 06-24255303 (ma t/m do, 19:30-21:30)

Antwoorden op veelgestelde vragen

Hoeveel subsidieaanvragen zijn er toegekend?

In het leefgebied op de Noord- en Midden-Veluwe zijn zo'n 600 locaties waar schapen en/of geiten worden gehouden. Sinds augustus 2020 kunnen deze dierhouders subsidie aanvragen voor preventieve maatregelen tegen de wolf. Begin maart 2021 waren er 24 aanvragen ingediend, dat valt ons tegen. Wellicht worden ook maatregelen getroffen zonder subsidie, maar de provincie Gelderland en de wolvencommissie doen een oproep aan alle schapen- en geitenhouders die nog moeten starten om zo snel mogelijk hun kudde te beschermen met een wolfwerende afrastering.

In Limburg zou in januari een wolf over een 120 cm flexinet zijn gesprongen en schade hebben aangericht. Heeft het plaatsen van wolfwerende rasters van 120 cm dan nog wel zin?

Het plaatsen van afrasteringen die voldoen aan de gestelde normen is een zeer effectieve manier om wolven te weren. BII12 heeft geen bewijs dat een wolf in Limburg over een 120cm flexinet is gesprongen. In het taxatierapport van dit specifieke geval heeft de taxateur andere mogelijke oorzaken uitgesloten, bijvoorbeeld dat het raster niet goed in de grond staat door ruw/heuvelachtig terrein of dat het ontbrak aan de juiste elektrische spanning. Omdat de taxateur andere oorzaken uitsluit, concludeert hij dat het om een springende wolf *zou kunnen gaan*. Ondanks deze bevinding is hier geen bewijs voor, maar BII12 kan het ook niet uitsluiten. De bevinding in het taxatierapport is stelliger, dan in werkelijk. Op dit moment wordt nader onderzocht wat zich in deze situatie heeft afgespeeld.

Hoewel de wolf er fysiek toe in staat is, heeft hij van nature nauwelijks de neiging om ergens overheen te springen. Alleen als een wolf dit geleerd heeft zal hij springen. Dat een 120 cm elektrisch raster normaal gesproken werkt, toont [deze video van de Zoogdierverseniging](#).

Waarom kiest de wolvencommissie Gelderland voor 120 cm als veilige hoogte voor wolfwerende rasters terwijl in verschillende Duitse deelstaten ook 90 cm wordt geaccepteerd?

Op grond van buitenlandse ervaringen is een hoogte van 120 cm met een stroomdraad op die hoogte en een stroomdraad op 20 cm hoogte van het maaiveld afdoende om te voorkomen dat een wolf over het gaas heen gaat, onder het gaas door gaat of gaat graven. In Duitsland wordt uitgegaan van minimale bescherming bij 90 cm en een optimale bescherming bij 120 cm. De commissie kiest voor een ondubbelzinnig en toekomstbestendig advies en opteert voor de optimale bescherming bij een hoogte van 120 cm. Het voorkomt dat wolven een afrastering van 90 cm toch kunnen nemen en ervaring opdoen met het overwinnen van de afrastering.

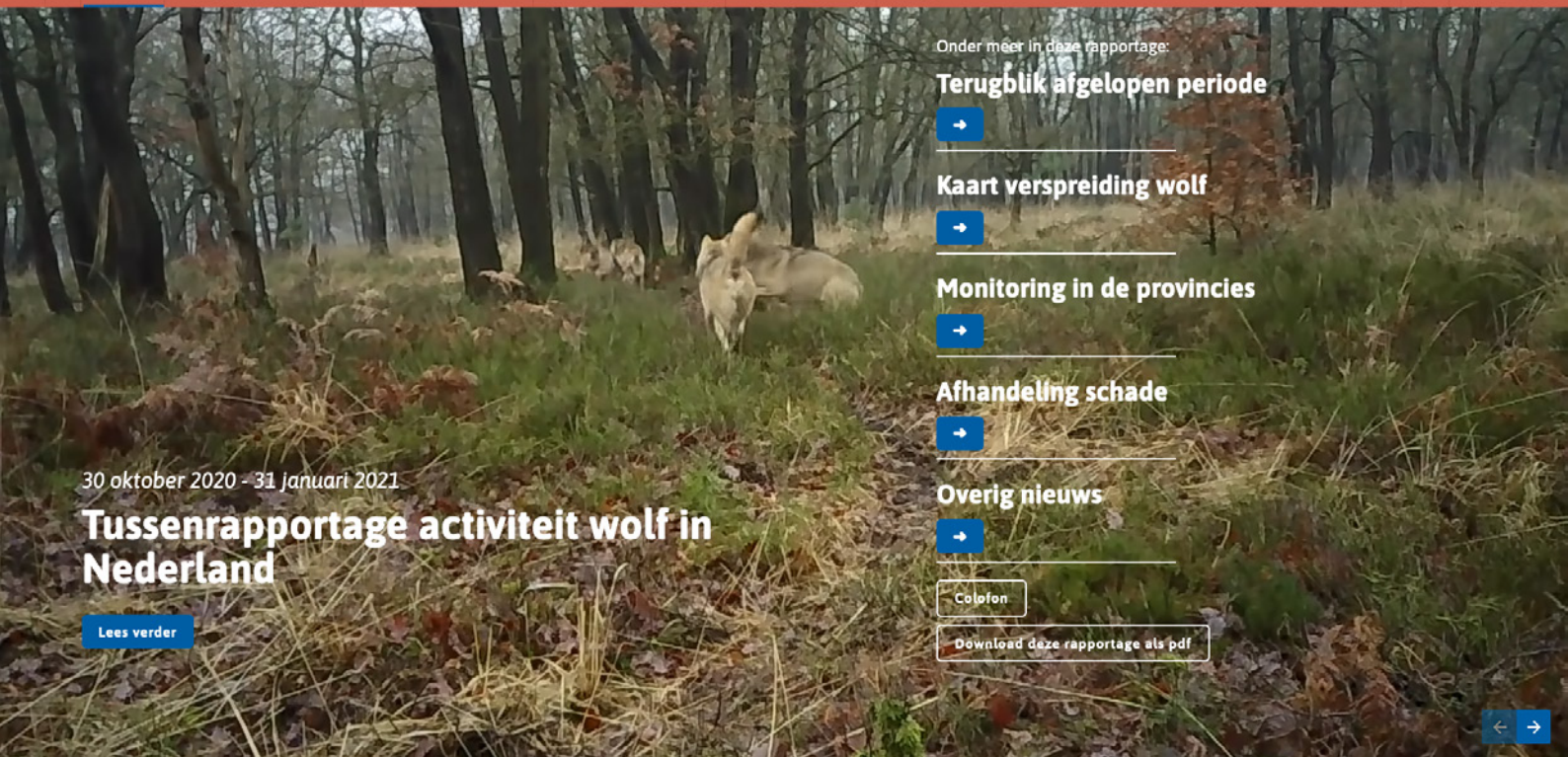
Ook voor de elektrische spanning kiest de wolvencommissie Gelderland voor een minimale spanning van 4500 V, terwijl het Duitse Bundesamt für Naturschutz een minimale elektrische spanning aanbeveelt van 2500 V maar bij voorkeur beduidend meer. Gelderland volgt daarin het Zweedse wildschade instituut die ook kiest voor een minimale spanning van 4500 V.

Heeft u vragen? Neem contact op met de hulplijn

Hoe berekent u de omtrek van een weide die niet rechthoekig is? Wat doet u met sloten, greppels en dijken? Voor al dat soort vragen kunt u rechtstreeks contact leggen met de hulplijn van de wolvencommissie.

U mailt uw naam, organisatie (indien van toepassing), telefoonnummer en vragen naar wolvencommissie@gelderland.nl en krijgt dan direct advies of een voorstel voor een tijdstip voor een belafpraak of een link om in te loggen voor een videovergadering.

30 oktober 2020 - 31 januari 2021

Tussenrapportage activiteit wolf in Nederland

[Lees verder](#)

Onder meer in deze rapportage:

[Terugblik afgelopen periode](#)

[Kaart verspreiding wolf](#)

[Monitoring in de provincies](#)

[Afhandeling schade](#)

[Overig nieuws](#)

[Colofon](#)

[Download deze rapportage als pdf](#)

Wolvenmonitoring 30 oktober 2020 - 31 januari 2021

Elk kwartaal komt BIJ12 met een tussenrapportage over de activiteit van de wolf in Nederland. BIJ12 is de organisatie die het wolvenbeleid van de provincies uitvoert, zoals de verwerking van meldingen, monitoring van de wolf per provincie en afhandeling van schade.

De [nieuwe tussenrapportage wolf van BIJ12](#) is net zoals de laatste editie in december 2020 opgemaakt in een handig digitaal magazine met overzichtelijke kaarten en grafieken. Een aanrader als je op de hoogte wil blijven over de wolf in Nederland.

Deze tussenrapportage geeft inzicht in de activiteit van de wolf in Nederland in de periode 30 oktober 2020 t/m 31 januari 2021. Op de kaart van Nederland zie je de verspreiding van alle genetisch vastgestelde individuen. Per provincie kan je lezen welke vaststellingen er zijn gedaan via wildcamera's, wolvenkeutels of DNA en welke schademeldingen er zijn gedaan. Ook de eerste onderzoeksresultaten van de sectie op de aangereden wolf in Ede zijn erin opgenomen.

In het nieuws

Wolven rukken op: leefgebied op de Veluwe flink uitgebreid

(De Stentor – 16 maart 2021)

Wolven rukken op naar Ede en Renkum: boeren krijgen subsidie voor beschermen schapen en geiten (De Gelderlander – 16 maart 2021)

Leefgebied van wolven in Gelderland verder uitgebreid

(Omroep Gelderland – 16 maart 2021)

Goed nieuws voor de Edese Schaapskudden: Zuidwest-Veluwe benoemd tot leefgebied van de wolf (AD – 20 maart 2021)

De wolvencommissie bestaat uit vertegenwoordigers van de schapen- en geitenhouderij, terrein-eigenaren en gemeenten. Het is haar taak om dierhouders te informeren over en te betrekken bij het besluitvormingsproces over de schadepreventiemaatregelen. De commissie is op 21 mei 2019 ingesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland en staat onder leiding van Pieter van Geel.